

Autors: Joaquim Aloy i Bosch, Jordi Basiana i Obradors i Pere Gasol i Pujol. Col·laborador: Ramon Fons i Vilardell

PAPERS D'ÀMBIT CATALÀ

Més papers catalans

La Comya 17 Kembre de 1932.

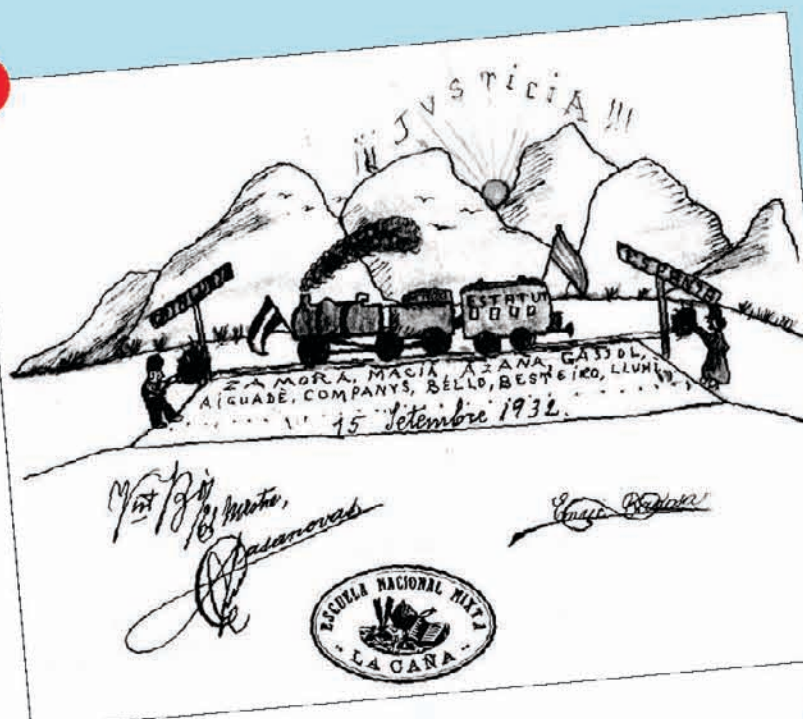
La Comya i l'Alcaldia
Excm. Sr. President de la Generalitat de Catalunya:

En aquets moments vibrants de satisfacció per tots els catalans, els nois i noies, infants i adults, d'aquesta Excm. vos rendiscem l'homenatge més sincer d'amor i respecte i vos preguem que feu extensiva la nostra felicitació als dignes representants catalans, a l'Excm. Sr. Cap de l'Estat espanyol i amb ell als representants de les Corts i amb motiu del seu proper viatge per portar-nos l'Estatut, valguen per agraïment a l'Excm. Sr. Cap del Govern, l'agraïment i simpatia que per ell i el seus Ministres sentim aquests infants catalans que viuen en una engruna de por al peu del Pirineu, però que amb l'alt de cultura que ls ha portat el nou Mestre, senten no tant sols els batocs de reivindicació de Catalunya si que també la justícia i la llibertat de tots els altres pobles que manden i li enviem una amorosa abraçada pels companys d'Espanya, de tot cos.

Acceptes, nortee orri espiritual, la mes tendre
manpaga que ^{on prom} de tols, vos tramet, nortee devot
servidor.

Visca l' Ercola!!!	Visca Catalunya!!!
Visca Espanya!!!	Visca la República!!!

Leg. 10/3
Nº-66

AVUI
diari de catalunya

Trobeu encertada, en el moment actual, la publicació d'un diari català del vespre, nacionalista, absolutament independent?

Tenint en compte el nostre propòsit, en que coincidiríeu o divergiríeu, i quina característica voldríeu donar o accentuar al diari

Rambla dels Estudis, 141 Canuda, 2
Telèfon 18152
BARCELONA

FUTBOL CLUB BARCELONA
CONSELL DE DENT. 351
F. C. B.
TELÈFON: 18922
DEPARTAMENT DE DENT.

DIRECCIÓ TELEGRÀFICA: "FUTBARNÀ"

Barcelona 27 d' Agost 1937

Company President del Comissariat d' Educació
Física i Esports

CIUTAT

Company: Vos preguem se servau concedir autorització per a poder entrenar al Estadi, als atletes d' equeta club anotats al línol.

Vostres afíssim.

Vilardell, 28 baixos	17 anys
Farigola, 1	16 "
Tallers, 47 tenda	21 "

243 - Joan Gas
Joan Pifarre Hous-
Ventrura Carreras

1 L'ESCOLA DE LA CANYA, EUFÒRICA AMB L'ESTATUT

Una setmana després de ser aprovat l'Estatut de Catalunya per les Corts espanyoles, el setembre del 1932, l'escola del municipi de la Canya adreça aquesta carta i aquest dibuix al president de la Generalitat, Francesc Macià. La satisfacció de la comunitat educativa d'aquest poble garrotxí és tan alta que les felicitacions són per a tots els polítics catalans i espanyols que han intervingut en el procés d'elaboració de l'Estatut i també per l'arribada del "*nou Mestre*". Es reflecteixen aquí uns moments d'il·lusió, d'esperança i de franca solidaritat "*pels companys d'Espanya*".

2 EL FUTBOL CLUB BARCELONA I L'ESPORT

La vida quotidiana no s'aturava pas durant la guerra. Com a mostra, aquest escrit del FC Barcelona que demana permís al Comissariat d'Educació Física i Esports de la Generalitat perquè els seus atletes puguin entrenar-se amb normalitat.

3 PER A UN DIARI 'AVUT' "NACIONALISTA I ABSOLUTAMENT INDEPENDENT"

Full de sondeig que es lliurà a l'opinió pública per copsar la resposta que tindria un diari vespertí en català –amb el mateix nom que el primer diari en català aparegut després de la guerra civil, el 1976– de caire nacionalista i “*absolutament independent*”. Aquest diari va ser una realitat, amb el subtítol també de *Diari de Catalunya*, però va tenir una vida molt curta. Fou dirigit per Josep Janés i Olivé i alternà la informació diària amb la creació literària. Hi col·laboraren, entre d'altres, Ventura Gassol, Pere Calders, Víctor Català, Carles Riba, Pere Calders i Tomàs Roig.

ARCHIVO *fol: 6*

**MINYONS DE MUNTANYA
BOY SCOUTS DE CATALUNYA**

Lladó, 11 - Telèfon 19486
BARCELONA

CONSELLERIA NACIONAL

SOJA EL PATRONI DEL
GOVERN DE LA CATALUNYA

Barcelona, 15 de març del 1937.

"DELEGACIÓ DEL GOVERN BASC A CATALUNYA"

Passeig de Gràcia, 60.

C I U T A T .

Molt distingits ciutadans i amics nostres;

Ens plau
retornar-vos la bandera nacional d'Euzkadi, que tingueren l'a-
mabilitat de deixar-nos exhibir en el festival que celebràrem
ahir al Teatre Parthenon, on tingueren el guig de saludar una
representació de la vostra Delegació.

També ens cal fer-vos patent el nostre més sincer
agraïment pel donatiu en metàl·lic que us dignàreu fer-nos.

Restem incondicionalment a les vostres ordres i a-
profitem aquesta avinentesa per tal de fer-vos present la nos-
tra consideració i afecte més distingits.

Vostres i per Catalunya.

Antoni Xirau
Comissari Nacional.

ORDRE DEL CONGRÉS

- Presentació de credencials de Delegats i constitució del Congrés.
- Lectura i aprovació de l'acte del Congrés extraordinari anterior.
- Resolucions del Consell Executiu, acordades en la seva darrera reunió del dia 27 del mes de Setembre propassat, referents al manteniment de la disciplina dintre del Partit i a la situació de l'Ajuntament de Barcelona.
- Altres assumptes d'interès general acordats pel Consell Executiu.

Congrés Nacional Extraordinari

ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA

BARCELONA
7 d'octubre 1933

Carnet de Delegat

Baneras N.º 246

Delegat efectiu en
Centre representatiu
Comarca de *Barragona*
Soci *18* Vols *1* Pres

PER L'ENTITAT

SECRETARI *Charles*

COMTE COMARCAL

VENDRE

Els carnets de delegacions, podran ésser anul·lats si les entitats que repre-
senten no han seguit els tràmits legals que disposa l'Estatut del Partit.

**MINYONS DE MUNTANYA
BOY-SCOUTS DE CATALUNYA**
(SECCIÓ DE TEATRE)

Organitzen un
SELECIE FESTIVAL ARTÍSTIC
dedicat als Scouts que presten servei al FRONT,
al CONSELL DE SANITAT DE GUERRA
i a ASSISTENCIA SOCIAL

Present-hi podrà
EL QUADRE ESCENIC
dels Scouts de Catalunya i el fons il·lusionista
CARTEX

Dia 14 de març del 1937, a les quatre de la tarda
TEATRE PARTHENON
(BARCELONA, 137)

Noi català:
En temps de pau: jocs, excur-
sions, campaments...

En temps de guerra: serveis al
fronti recaptant llibres, revistes, etc.
per als Hospitals; tramesa de
paquets als soldats; correus i in-
formacions referents a zones de
guerra; ajut als refugiats...

raquets al front

I tu què esperes?
Vina amb nosaltres i trobaràs germans
arreu del món.

Adreça't a:
Lladó, 11 - Santa Anna, 10, 1.ª - Corts Catalanes, 426, pral.
Sàneca, 15 (Gràcia) - Consell de Cent, 331, entll.

- "I TU, QUÈ ESPERES". BOY SCOUTS DE CATALUNYA**
Carta d'agraïment dels Minyons de Muntanya Boy Scouts de Catalunya (moviment fundat per Josep Maria Batista i Roca l'any 1927) a la Delegació del Govern del País Basc a Catalunya per la cessió d'una *ikurriña* per exhibir en un festival d'escoltes que se celebrà a Barcelona el març del 1937. A l'acte, hi assistí una representació de la delegació, que també hi contribuï econòmicament. També podem veure el full de propaganda d'aquest festival escolta, del qual cal destacar la proclama dirigida als joves catalans per apuntar-se al moviment escolta, oferint germanor, formació i lleure, en temps de pau, i accions d'ajut en temps de guerra.
- CARNET DE DELEGAT D'ERC A UN CONGRÉS QUE SERIA CONFLICTIU**
Carnet de delegat per assistir al II Congrés Nacional Extraordinari d'ERC, que se celebrà a Barcelona el 7 d'octubre del 1933. A l'anvers hi podem veure l'ordre del dia del congrés i al revers el nom de Lluís Pla, de Banyeres del Penedès, delegat per aquesta comarca de la circumscripció tarragonina. El punt III de l'ordre del dia denota els problemes polítics interns d'ERC a l'Ajuntament de Barcelona i l'enfrontament entre Macià i el grup de l'Opinió (nucli fundador del partit on hi havia la gent més doctrinal), que va acabar amb l'expulsió del partit d'aquest sector en el mateix congrés. Els escindits fundaren el Partit Nacionalista Republicà d'Esquerra però el 1936 reingressaren a ERC.
- AURORA BERIRANA PREPARA UNA REVISTA DE LA DONA**
Missiva, de l'octubre del 1931, que l'escriptora gironina Aurora Bertrana (1899-1974), filla de Prudenci Bertrana, adreça a Antoni Xirau per tal de demanar-li la seva col·laboració escrita en la revista que està a punt de dirigir. Antoni Xirau (1898-1976), advocat i polític, fou el primer director del diari *L'Opinió* i un dels fundadors d'Esquerra Republicana.

Barcelona, 27 d'octubre de 1931.

Sr. Antoni Xirau
PRESENT.

Admirat amic:

Estic a punt d'encarregar-me de la direcció
d'una revista cultural, dedicada a la dona, i en-
camada a orientacions purament d'espiritualitza-
ció social.

Avans de decidir-me, em plauria saber si puc
comptar de tant en tant amb la valuosa col·labora-
ció de voste.

Es tractaria de temes corrents preferentment
dedicats a orientació social femenina, (com ja he
fet constar)

De moment no podem oferir més que 25 pessetes
per article, de 5 a 6 quartelles, a màquina amb
interlinia. (La revista és petiteta.)

Li prego vulgui concedir-me la seva col·labora-
ció que em sembla indispensable a l'èxit de la
revista.

Esperant la seva resposta el saluda atentament
i el agracia per endavant

Aurora Bertrana

Agente de Espionaje de FRANCO

4 CARLES SENTIS, "AGENTE DE ESPIONAJE AL SERVICIO DE FRANCO"
En primer terme veiem reproduïda la fitxa que el periodista Carles Sentís Anfruns (no Anfrunes com diu erròniament el text) té a l'Arxiu de Salamanca, en el voluminós fitxer policíac dels 3 milions de fitxes. Segons aquest document, Carles Sentís "Figura como Agente de Espionaje al servicio de FRANCO prestando servicios en VIARRITZ" (el nom de la població del País Basc francès també apareix equivocadament, ja que és Biarritz). A Salamanca, Carles Sentís té un expedient obert com a "periodista de Barcelona". El febrer del 1940, el jutge instructor de la depuració de periodistes demana a la Delegació del Estado para la Recuperación de Documentos a Salamanca si existeixen antecedents polítics i maçònics de Carles Sentís. A l'expedient hi figuren uns documents en francès, dels quals aquí en reproduïm un parell, on apareix l'organigrama d'un servei d'informació profranquista establert al sud de França. El centre d'operacions era a la Villa Grande Fregate de Biarritz. Aquesta oficina d'espionatge estenia el seu radi d'acció fins a la frontera francoitaliana. Disposava d'agents en tots els ports de mar, llocs fronterers i les principals ciutats franceses, per poder controlar els republicans que s'escapaven cap a França. Com veiem en el document, la direcció de la Villa era a càrrec de Josep Bertran i Musitu, que havia estat un dels fundadors de la Lliga Regionalista (1901), però que es retirà de la política després d'un breu pas pel ministeri de Gràcia i Justícia l'any 1922. Com es pot veure, en la relació d'agents d'informació i de connexions hi trobem el periodista Carles Sentís, que actuava des de Marsella a favor del bàndol del general Franco, a més d'altres catalans com ara el seu germà Josep Maria, Manuel Vidal Quadras Bertran i el famós escriptor Josep Pla. L'oficina de Marsella comunicava regularment a les autoritats navals franquistes de Palma de Mallorca, a través d'una estació emissora a bord d'un vaixell, totes les sortides de nans espanyols i estrangers relacionades amb el territori republicà. La clau telegràfica de la Grande Fregate era SIFNE (Servicios de Información del Nordeste de España). Finalment, també podem veure un retall de diari republicà de l'agost del 1937 (que es troba també a l'expedient de Carles Sentís a Salamanca), la versió del qual coincideix amb la documentació en francès abans descrita.

Carles Sentís i Josep Pla

La organización de espionaje de los facciosos en Marsella

Paris 17, 10 noche. — Continúa dando mucho juego el asunto del espionaje de Marsella. Tanto el juez de instrucción como la Policía han trabajado intensamente en las últimas horas sobre los documentos encontrados. Los trabajos de la Policía se concentran especialmente en algunos ambientes españoles de Marsella, considerándose probable que se encuentren algunas detenciones.

Informan de Biarritz que el centro de espionaje existente en aquella población ha sido trasladado a París de las detenciones de Marsella. En efecto, las detenciones de Marsella se han parado que en las últimas horas se ha trabajado intensamente en la villa de Grande Fregate, a fin de poner a salvo la documentación que allí se guardaba. La Policía se encuentra en posesión de una nueva lista de 14 nombres de agentes de enlace que trabajaban por cuenta de Biarritz. Estos son: Manuel Vidal Quadras, Antonio Espinosa, San Martín, Luis Lemana, Coll, Manuel Corcho Pila, Carlos Sentís, José Bruguera, Manuel Arquer, José María Salsas, José Pla Casadevall, Luis Pérez, Pedro Riviere Meneu, Francisco Montagut Marimón, Salvador Roig y Fernando Priés, conocidos fascistas y todos ellos actualmente residentes en Francia.

Algunos de dichos agentes trabajan en los puertos del Mediterráneo y se dedican cuidadosamente a las salidas de barcos.

Entre los numerosos documentos que se encuentran actualmente en poder de la Policía hay un telegrama retransmitido desde la estación clandestina de Biarritz con destino a Burgo. El contenido misterioso de dicho telegrama confirma el hecho de que un gran número de despachos telegráficos eran interceptados en Francia y retransmitidos a las autoridades facciosas.

18-VIII-38

SENTIS Carlos
ANFRUNES

Figura como Agente de Espionaje al servicio de FRANCO prestando servicios en VIARRITZ.
(Carpeta.1384.Fol.191.P.S.BARCELONA.)

ORGANISATION GENERALE
de la Villa "GRANDE FREGATE"
Rue des Vagues
BIARRITZ
Tél. 420-16.

DIRECTION SUPERIEURE
Monsieur José Bertrana y Musitu - Grand - Hôtel
Monsieur Philippe Bertrana Guell - Hotel Bristol

DIRECTION
M.M. Gabarro Domingo, 36 ans, Gabarro José, 27 ans,
Gabarro Albert, 26 ans, Hotel St. Julien.

ADMINISTRATION
Monsieur Mariano Iturrealde.

PRESSE
Monsieur Carlos Rafael Mares, - Hotel St. Julien.

CORRESPONDANCE
Monsieur Pablo Lopez Uriarte.

SERVICE SECRETE D'ESPIONNAGE
Monsieur Manuel Mancel - Pension Emilia, Rue Gambetta.

HAUT-SCOUTS (FABRES)
Comte de los Arcos, St. Jean de Luz.

AGENTS DE RENSEIGNEMENTS ET LIAISONS

- Manuel Vidal Quadras Bertran.
- Antonio Espinosa San Martín, Hotel St. Julien
- Luis F. Banaña Coll
- Manuel Corcho Pila.
- Carlos Sentís Anfrunes, Marseille.
- José Bruguera Wood.
- Manuel Arquer Cladellasa.
- José María Sentís Anfrunes, Marseille.
- José Pla Casadevall, Marseille.
- Luis Pérez Sala.
- Pedro Riviere Meneu.
- Federico Montagut Marimón, Hotel Malonthea.
- Salvador Sorjus Roig.
- Fernando Priés Gross.

67 anys sense papers

Cronologia d'una confiscació injusta i d'una gran tenacitat

UNA ESPOLIACIÓ PER LA FORÇA DE LES ARMES

26-4-1938: es crea formalment la DERD (Delegación del Estado para la Recuperación de Documentos), amb l'objectiu de centralitzar la confiscació de documents que ja s'està efectuant a la zona republicana recentment recuperada.

12-5-1938: Marcelino Ulibarri és nomenat cap de la DERD.

23-12-1938: es confisquen documents de les zones ocupades de Tarragona i Lleida fins a Barcelona.

28-1-1939: comença a Barcelona l'espoliació sistemàtica de documents a institucions públiques, partits, sindicats, entitats i particulars.

3-6-1939: s'acaben els escorcolls a Barcelona.

21-6-1939: comencen a sortir cap a Salamanca 12 vagons de càrrega amb un total de 130 tones de pes.

26-8-1939: s'acaba la confiscació a Catalunya i es dona ordre de traslladar tots els documents aplegats per l'oficina de Barcelona a Salamanca.

5-9-1939: des del maig fins a aquesta data, la DERD de Barcelona ha destruït com a pasta de paper 72.637 quilograms de llibres i documents.

5-10-1939: es tanca l'oficina de la DERD de Barcelona.

13-2-1940: es fa el darrer transport de documents de Barcelona a Salamanca.

12-3-1940: creació del Tribunal Especial para la Represión de la Masonería y el Comunismo (TERMC).

4-6-1940: es nomena el primer tribunal del TERMC, que presideix Marcelino Ulibarri.

LA LLARGA LLUITA PEL RETORN DELS PAPERS CATALANS

Desembre del 1977: el senador Josep Benet formula al Senat una pregunta sobre els papers catalans que es troben a Salamanca.

Desembre del 1977: es crea la secció Guerra Civil de l'Archivo Histórico Nacional a Salamanca amb els fons confiscats.

Març del 1980: Manuel Fraga i Antoni Senillosa (Coalición Democrática) presenten una proposició no de llei per al retorn dels papers a Catalunya.

22-10-1982: conveni entre el govern central i el govern de la Generalitat per microfilm els 507 lligalls de la Generalitat. S'acorda que una còpia es dipositarà a l'Arxiu Nacional de Catalunya.

17-3-1995: el Consell de Ministres del govern presidit per Felipe González acorda tornar els papers a Catalunya, decisió que no s'executa.

30-3-1995: milers de veïns de Salamanca es manifesten contra l'acord del Consell de Ministres.

28-11-1996: una comissió proposa crear un Archivo de la Guerra Civil a Salamanca i que la documentació que no sigui de la guerra torni a Catalunya en forma de dipòsit.

Febrer del 2001: el govern central i la Generalitat acorden crear una comissió que estudiï els fons que poden tornar a Catalunya.

21-1-2002: primera trobada del que esdevindrà el nucli de la Comissió de la Dignitat, que es crea amb l'objectiu de recuperar els documents arrabassats per les autoritats franquistes i que constituirà un exemple modelic d'activitat reivindicativa de la societat civil.

Juny del 2002: la comissió tècnica acaba els treballs sense acord i amb

dos dictàmens. Els historiadors nomenats pel Patronat de la Junta d'Arxius aposten per mantenir els documents a Salamanca, mentre que els historiadors designats per la Generalitat es decanten pel trasllat.

22-7-2002: el Patronat de l'Arxiu General de la Guerra Civil, presidit per la ministra del PP Pilar del Castillo, rebutja el trasllat de documents a Catalunya per preservar el principi d'unitat de l'arxiu.

15-10-2002: milers de persones es concentren a Barcelona en un acte per reivindicar el retorn dels documents.

18-5-2004: el Congrés aprova una proposició no de llei socialista que insta el govern a negociar abans de final d'any una solució al contenciós.

15-6-2004: el Patronat de l'Arxiu General de la Guerra Civil acorda nomenar una comissió d'experts encarregada d'analitzar la petició de la Generalitat sobre el trasllat a Catalunya de la documentació confiscada.

23-12-2004: la comissió d'experts sobre els papers de Salamanca emet un dictamen contundent a favor del retorn dels documents a Catalunya, donant prioritat al dret de les víctimes de l'espoliació franquista. La comissió creada pel ministeri i la Generalitat condemna les confiscacions, reconeix el dret de les víctimes de l'espoliació i proposa la devolució general.

28-12-2004: Carmen Calvo, ministra de Cultura del govern presidit per José Luis Rodríguez Zapatero, anuncia que "s'assumeix" la decisió del comitè d'experts perquè es considera que és de "justícia" que els papers catalans dipositats a l'Arxiu de Salamanca tornin a Catalunya.

28-1-2005: Chomsky, Cossiga,

Pérez Esquivel, James Petras, Paul Preston i un centenar de professors envien una carta a Zapatero perquè faci efectiu el retorn dels papers a Catalunya.

15-4-2005: el Consell de Ministres aprova el projecte de llei de restitució a la Generalitat de Catalunya dels documents confiscats durant la guerra civil i la creació del Centre Documental de la Memòria Històrica a Salamanca.

11-6-2005: desenes de milers de persones es manifesten a Salamanca contra el trasllat dels papers.

15-9-2005: el Congrés dels Diputats aprova, amb el vot en contra del PP, la llei de restitució a la Generalitat dels documents de la guerra civil.

3-11-2005: aprovació definitiva de la llei al ple del Senat.

18-11-2005: l'endemà de la seva publicació al BOE, entra en vigor la llei, que marca un termini de tres mesos per a la devolució dels documents i d'un any per a la creació i posada en funcionament del Centre Documental de la Memòria Històrica, amb seu a Salamanca.

3-1-2006: manifestació a Salamanca en contra del retorn dels papers.

19-1-2006: funcionaris del ministeri de Cultura traslladen a Madrid les 500 caixes de documents pertanyents a la Generalitat.

20-1-2006: l'Audiència Nacional paralitza com a mesura "cautelantíssima" el trasllat dels papers cap a Catalunya.

26-1-2006: l'Audiència Nacional aixeca la suspensió i autoritza el trasllat.

31-1-2006: els documents arriben a l'Arxiu Nacional de Catalunya 67 anys després de la seva espoliació.

BIBLIOGRAFIA:

Andreu, Jordi; Campos, Isabel; Domingo, Joan: *El cas dels papers catalans a Salamanca: hem perdut els papers?* Revista electrònica BiD: textos de biblioteconomia i documentació, número 9. Barcelona, desembre 2002.

Azancot, Nuria: *El archivo de Salamanca. Cúales son y qué contienen los papeles de la discordia.* El Cultural. Editat per Prensas Europeas del Siglo XXI. Distribuit pel diari El Mundo.

Bernal Cercós, Àngels: *Actuació de l'Arxiu Nacional de Catalunya a l'Archivo General de la Guerra Civil (Salamanca).* Butlletí de l'Arxiu Nacional de Catalunya. Número 7. Febrer 2004.

Bernal, Àngels; Casademont, Miquel; Mayans, Antoni:

La documentació catalana a Salamanca: l'estat de la qüestió, 1936-2003.

Comissió de la Dignitat: *Volem els papers. La lluita per la repatriació dels "Papers de Salamanca".* Pagès editors. Lleida, 2004.

Cruanyes, Josep: *Els papers de Salamanca.* Edicions 62. Barcelona, 2003.

Cruanyes, Josep: *En Salamanca también están nuestras fotos.* L'Agenda de la Imatge. Revista de fotògrafs/es. Any VIII. Núm. 29. Barcelona, 2002.

DDAA: *Inventari de la documentació de la Generalitat de Catalunya a l'Archivo Histórico Nacional, Sección Guerra Civil.* Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura. Col·lecció Publicacions de l'Arxiu Nacional de Catalunya, núm. 2. Barcelona, 1992.

DDAA: *Els robatoris del franquisme.* El Temps d'Història (suplement de la revista El Temps). Núm. 41. Novembre del 2004.

Figueres, Josep M.: *Papers de Salamanca. De botí de guerra a problema de la democràcia. El com i el perquè d'una incomprensió.* Quaderns de pensament, 11. Fundació Ramon Trias Fargas

RECURSOS AUDIOVISUALS:

El Passat ... Passat Està? Documental, en format DVD, sobre la qüestió dels papers catalans a Salamanca. És obra del gal·lès Brandon Jones, director/productor independent.

Pròxim capítol: Índex del col·leccionable. Arribem al darrer capítol amb un índex de la sèrie i analitzant quins papers han tornat o tornaran a Catalunya i quins es quedaran a Salamanca